

§ 13**Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan lausuntopyyntö vyöhykemallien uudistamisesta**

VESDno-2023-22

Liitteet

1 Vyöhykemalli, lausuntopyynnön aineisto, Vesilahti

Tampereen seudun joukkoliikenteen alueelle on valmisteltu uutta, entistä helpokäyttöisempää vyöhykemallia. Nysse-alueella on nyt käytössä kuuden vyöhykkeen (ABCDEF) malli. Nykyinen vyöhykejärjestelmä ja yksityiskohtaiset vyöhykerajat näkyvät Nysseen reittioppaassa (reittiopas.tampere.fi).

Vyöhykemallia halutaan muuttaa, jotta joukkoliikenteen käyttö olisi entistä helpompaa. Valmistelussa mallit on rajattu kahteen vaihtoehtoon. Nykyiselle mallille vaihtoehtoina on kolmen vyöhykkeen malli (ABC) sekä yhden vyöhykkeen malli. Yhden vyöhykkeen malliin on lausuntopyynnössä liitetty kaksi erilaista kustannusvaihtoehtoa.

Nykyinen kuuden vyöhykkeen malli etäisyysperusteisesti tasapuolinen, mutta muuten vaikeaselkoinen ja järjestelmäkehitystä hidastava. Nykytilanteessa pitkät joukkoliikennematkat ovat kalliita ja samanaikaisesti niiden tarjonta heikoin. Vesilahti sijaitsee nykyjärjestelmässä vyöhykkeellä D.

Lausunnossa pyydetään kantaa molempiin esitettyihin vyöhykemalleihin, jotka ovat kolmen vyöhykkeen malli (ABC) ja yhden vyöhykkeen malli. Molemmissa malleissa joukkoliikenteen lippujen hinnat laskisivat pidemmällä matkoilla merkittävästi. Esimerkiksi Tampereen ja Vesilahden välinen matka (vyöhykkeeltä A vyöhykkeelle D) maksaa tällä hetkellä arvolipulla 4,60€ ja se aineiston esimerkkihinnoilla maksaisi kolmen vyöhykkeen mallilla 3,43€ ja yhden vyöhykkeen mallilla 2,22€.

Asiakkaiden hintojen lasku tarkoittaisi myös lipputulojen laskua. Mikäli matkustajamäärät pysyvät nykyisellään lisääntyisi kunnan subvention tarve kolmen vyöhykkeen mallissa 3% ja yhden vyöhykkeen mallissa 4,6%. Jos hintoja nostettaisiin yhden vyöhykkeen mallissa 20%, jäisi Vesilahden subventaation tarpeeksi 1,6%. Euromääräisesti kustannusten lisäys olisi kolmen vyöhykkeen mallissa 5 800€ ja yhden vyöhykkeen mallissa 11 000€. Jos yhden vyöhykkeen hintoja nostettaisiin 20%, arvioidaan lisäsubventaation tarpeeksi 7 100€. Mikäli matkalippujen hintojen lasku pidemmällä matkoilla lisäisi matkustajamääriä, kasvaisivat tietysti myös lipputulot ja subventaation tarve vähenisi.

Vesilahden kuntastrategian mukaisesti halutaan koulumatka-, palvelu- ja joukkoliikennejärjestelmien yhteensovittamisella edistää kuntalaisten joustavaa asiointia ja parantaa palveluiden saavutettavuutta sekä vähentää liikenteen päästöjä. Vesilahden kunnan uudet asuinalueet sijoittuvat varsin hyvin joukkoliikennereittien läheisyyteen ja kunnan kehittymisen kannalta on tarkoituksenmukaista lisätä julkisen liikenteen kilpailukykyä ja palvelutasoa.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on pyytänyt lausuntoa 15. helmikuuta 2023 mennessä toimivalta-alueen kunnilta kahdesta erilaisesta koko seudun laajuudesta joukkoliikenteen vyöhykemallista (liite 1).

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta pyytää ottamaan lausunnossa kantaa sekä kunnan että yhteisen joukkoliikennejärjestelmän näkökulmasta molempiin esitettyihin vyöhykemalleihin. Lisäksi pyydetään huomioimaan yhden vyöhykkeen mallin molemmat kustannusvaihtoehdot. Lausunnossa pyydetään tuomaan esiin:

- Kumpaa mallia kunta suosittelisi jatkossa?
- Millainen valmius kunnalla olisi korottaa subventio-osuutta esitettyjen laskelmien mukaisesti?
- Pitäisikö muutosten sijaan jatkaa nykyisellä vyöhykemallilla?

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päättää tulevasta Nysse-vyöhykemallista 15.3.2023 kokouksessaan. Uuden mallin käyttöönotto ajoittuisi vuoden 2024 alkuun.

Ehdotus

Esittelijä: Tuomas Hirvonen, kunnanjohtaja

Vesilahden kunnanhallitus päättää lausua Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan lausuntopyyntö vyöhykemallien uudistamisesta seuraavaa:

Vesilahden kunnan näkökulmasta yhden vyöhykkeen mallit edistäisivät vesilahtelaisten julkisen liikenteen käyttöä ja tukisivat kunnan strategisia tavoitteita. Kulujen kasvu on Vesilahden osalta maltillista ja euromääräiset erot mallien välillä melko vähäisiä. Vesilahden kunnan kehityksen kannalta on tärkeää kehittää joukkoliikenteen matkustajamääriä ja palvelutasoa. Vesilahden kunta ei näe mielekkääksi jatkaa nykyisellä vyöhykemallilla ja suosittelee yhden vyöhykkeen malliin siirtymistä. Vesilahden kunta näkee tämän parhaaksi vaihtoehdoksi koko joukkoliikennejärjestelmän kehittämiseen ja on valmis talousarviossa 2024 kasvattamaan subventio-osuuksia yhden vyöhykkeen mallin edellyttämällä tavalla.

Kokouskäsitely

Kunnanhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden sivistysjohtaja Marko Lahtiselle ja Tampereen seudun joukkoliikenteen asiakkuuspäällikkö Riikka Salkoselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Asian käsittelyn aikana jäsen Harri Penttilä esitti, että Vesilahden kunta valitsee 1. vaihtoehdon ilman, että nostetaan 20% yhden vyöhykkeen mallin hintaa. Esitystä kannattivat jäsen Ari Perämaa ja jäsen Aino-Riikka Simula.

Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallituksen jäsenet hyväksyivät esityksen yksimielisesti.

Päätös

Vesilahden kunnanhallitus päätti antaa päätösehdotuksen mukaisen lausunnon ja valitsee 1. vaihtoehdon ilman, että nostetaan 20% yhden vyöhykkeen mallin hintaa.

Pöytäkirja on asetettu nähtäville yleiseen tietoverkkoon 27.1.2023.

Otteen oikeaksi todistaa:

Vesilahti
30.01.2023

Tarja Heino
hallinnon suunnittelija

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostilla 30.1.2023.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Vesilahden kunnan asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§13

Muutoksenhakukielto

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta.

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136§)
- virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50§ 2 mom)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22§)